

ČESTA PITANJA I ODGOVORI O IPARD PROGRAMU

PITANJE:

Zanima me na koji način mogu ostvariti potporu iz IPARD programa?

ODGOVOR:

Postupak za dodjelu sredstva iz IPARD programa je da korisnik prvo podnosi prijavu na JAVNI NATJEČAJ (sa pratećom dokumentacijom) u vrijeme kad Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju raspiše natječaj za podnošenje prijave.

Ukoliko se nakon obrade prijave utvrdi da je ista prihvatljiva, korisnik sklapa IPARD ugovor s Agencijom za plaćanja i može započeti predmetnu investiciju, koju financira vlastitim ili kreditnim sredstvima banke. Tek po završetku investicije korisnik može ostvariti pravo na povrat sredstava iz IPARD programa koja su definirana IPARD ugovorom.

PITANJE:

Tko se sve može prijaviti na IPARD program?

ODGOVOR:

IPARD program namijenjen je različitim korisnicima, ovisno o mjerama.

Podnositelji prijave za dodjelu sredstava IPARD programa u **Mjeri 101** su poljoprivredna gospodarstva u skladu s člankom 3. Zakona o poljoprivredi (NN broj 149/09), upisana u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava i obveznici PDV-a, 100% u privatnom ili do 25% u državnom vlasništvu, odnosno u vlasništvu jedinica lokalne i/ili regionalne (područne) samouprave ili Grada Zagreba.

Podnositelji prijave za dodjelu sredstava iz IPARD programa u **Mjeri 103** su obrti, trgovačka društva i zadruge, registrirani za obavljanje predmetne djelatnosti i obveznici poreza na dodanu vrijednost (PDV):

a) u rangu mikro, malih ili srednjih poduzeća s manje od 25% u državnom vlasništvu, odnosno u vlasništvu jedinica lokalne i/ili regionalne (područne) samouprave ili Grada Zagreba.

b) u rangu poduzeća s manje od 750 zaposlenih ili s godišnjim prometom koji ne prelazi 200 milijuna eura s manje od 25% u državnom vlasništvu, odnosno u vlasništvu jedinica lokalne i/ili regionalne (područne) samouprave ili Grada Zagreba.

Podnositelji prijave za dodjelu sredstava IPARD programa u **Mjeri 301** su jedinice lokalne samouprave (općine i gradovi do 10.000 stanovnika prema službenim rezultatima zadnjeg Popisa stanovništva).

Podnositelji prijave za dodjelu sredstava IPARD programa u **Mjeri 302** su fizičke i pravne osobe (isključujući udruge), u rangu mikro poduzetnika, u sustavu PDV-a, 100% u privatnom ili do 25% u državnom vlasništvu, odnosno u vlasništvu jedinica lokalne i/ili regionalne (područne) samouprave ili Grada Zagreba.

PITANJE:

Je li udruga prihvatljiv korisnik za IPARD program?

ODGOVOR:

Udruge nisu u mogućnosti koristiti sredstva iz mjera IPARD programa.

PITANJE:

Može li se poduzetnik početnik prijaviti s projektom na potporu iz IPARD programa?

ODGOVOR: Podnositelj početnik, odnosno onaj subjekt koji posluje kraće od dvije godine je prihvatljiv za podnošenje prijave na IPARD program. U tom slučaju koeficijenti i kriteriji za procjenu podnositelja se neće primjenjivati.

PITANJE:

Tko nam može pomoći u pripremi prijave na IPARD program?

ODGOVOR:

Za pomoć pri prikupljanju natječajne dokumentacije te pripremi prijavnog dosjea možete koristiti usluge konzultanata. Agencija za plaćanja i Ministarstvo poljoprivrede objavili su, isključivo u informativne svrhe, popis konzultanata/konzultantskih kuća i agencija koji su slušali predavanja o IPARD programu i mjerama koje je organiziralo Ministarstvo poljoprivrede. Popise možete pogledati na stranicama Ministarstva <http://www.mps.hr/ipard/default.aspx?id=11> ili Agencije <http://www.apprrr.hr/ipard-31.aspx>. Navedeni popisi nisu ni na koji način obvezujući, tako da pripremu dokumentacije možete povjeriti i nekom drugom stručnjaku. Nadalje naglašavamo da u prihvatljive opće troškove za financiranje u okviru IPARD programa pripadaju i troškovi naknada za konzultante.

PITANJE:

Koje banke kreditiraju korisnike IPARD programa?

ODGOVOR:

Većina banaka u Republici Hrvatskoj kreditira korisnike IPARD programa.

Napominjemo također da Hrvatska banka za obnovu i razvitak kreditira projekte kandidata za IPARD program o čemu se detaljnije možete informirati na stranici:

<http://www.hbor.hr/Default.aspx?sec=1661>

<http://www.hbor.hr/Default.aspx?sec=1645>

<http://www.hbor.hr/Default.aspx?sec=1644>

Za sve informacije možete ih kontaktirati na sljedeću adresu: HBOR, Strossmayerov trg 9, 10000 Zagreb (e-mail adresa: poljoprivreda@hbor.hr)

PITANJE:

Isplaćuju li se odobrena sredstva korisniku odmah po sklapanju ugovora?

ODGOVOR:

Ne, sredstva iz IPARD programa dodjeljuju se na temelju **Zahtjeva za isplatu** kojeg korisnik dostavlja Agenciji za plaćanja zajedno sa propisanom dokumentacijom, a nakon izvršenog ulaganja, dakle nakon što je ulaganje završeno. Zahtjev za isplatu treba sadržavati sve plaćene račune sukladno odabranoj ponudi i ugovoru, a svi priloženi računi moraju biti plaćeni u cijelosti.

PITANJE:

Priznaje li se **Investicijska studija ili Poslovni plan** izrađen od tvrtke koja nije navedena na popisu konzultanata za IPARD program Ministarstva poljoprivrede, odnosno Agencije za plaćanja?

ODGOVOR:

Da, naravno. Ovaj popis konzultanata za IPARD program Ministarstva i Agencije postoji isključivo u informativne svrhe te sadrži imena konzultanata i konzultantskih tvrtki koje su

prošle edukaciju za IPARD program, no dokumenti pripremljeni od bilo koje druge osobe/konzultanta su jednako prihvatljivi.

PITANJE:

Tko ima pravo na izradu **Poslovnog plana** za potencijalnog podnositelja prijave? Da li ta osoba treba imati zasnovan radni odnos kod podnositelja prijave?

ODGOVOR:

Poslovni plan/Investicijsku studiju podnositelj može izraditi i samostalno (u tom slučaju izrada poslovnog plana neće biti trošak za koji će se tražiti potpora) ili se usluga izrade poslovnog plana može povjeriti konzultantu. Osoba koja izrađuje poslovni plan ne mora biti zaposlena kod podnositelja. Ukoliko će se za trošak pripreme poslovnog plana tražiti potpora, tada osoba koja izrađuje poslovni plan mora biti u mogućnosti izdati ponudu te nakon obavljene usluge izdati račun.

PITANJE:

Može li se kroz IPARD dobiti povrat sredstava za studiju izvedivosti projekta?

ODGOVOR:

Da, studija izvedivosti projekta pripada u opće troškove koji su prihvatljivi za financiranje unutar IPARD programa.

PITANJE:

Da li investicija koju se želi financirati iz IPARD-a natječaj može biti već započeta?

ODGOVOR:

Provedba ulaganja može započeti tek nakon potpisanog IPARD Ugovor između korisnika i Agencije za plaćanja. Prije potpisivanja IPARD Ugovora mogu se provesti samo opći troškovi (izrada studije, poslovnog plana, pribavljanje dozvola itd.)

Sve aktivnosti vezane za ulaganje koje su započele prije nego je IPARD Ugovor između korisnika i Agencije za plaćanja stupio na snagu, ne mogu se financirati sredstvima iz IPARD programa. Ako Agencija ustanovi da je korisnik započeo sa bilo kakvim aktivnostima osim onih koje se tiču općih troškova, prije zaključenja IPARD Ugovora, raskinut će IPARD Ugovor.

PITANJE:

Da li postoje određeni radovi koji su dozvoljeni prije same prijave na IPARD natječaj?

ODGOVOR:

Dozvoljeni su jedino **pripremni radovi** koji moraju biti obavljani prije prijavljivanja na natječaj a oni uključuju pripremu tehničko-tehnološke dokumentacije, izradu ekonomske dokumentacije, stjecanje vlasništva nad nekretninama na kojima će se obavljati investicija i dobivanje građevinske dozvole.

PITANJE:

Može li se oprema sufinancirana iz IPARD programa iznajmljivati ili prodati nakon isplaćenih IPARD sredstava?

ODGOVOR:

Navedeno nije prihvatljivo jer predmet ulaganja mora ostati u vlasništvu korisnika za vrijeme trajanja ugovornih obveza tj. sve do isteka pet (5) godina od datuma konačne isplate IPARD potpore.

PITANJE:

Utvrđuje li se vrijednost prihvatljivih izdataka unutar IPARD-a sa ili bez PDV-a?

ODGOVOR:

Vrijednost prihvatljivih izdataka utvrđuje se bez PDV-a.

PITANJE:

Iz kojih zemalja mogu potjecati usluge, oprema i materijali za ulaganje da bi bili prihvaćeni za sufinanciranje preko IPARD programa?

ODGOVOR:

Prihvatljivi izdaci, radovi i usluge moraju potjecati iz zemalja EU-a, Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Srbije, Kosova, Crne Gore, Bivše Jugoslavenske Republike Makedonije, Turske, Albanije, Alžira, Armenije, Azerbajdžana, Bjelorusije, Egipta, Gruzije, Izraela, Jordana, Libanona, Libije, Moldavije, Maroka, Palestinske Samouprave Zapadne obale i Pojasa Gaze, Ruske Federacije, Sirije, Tunisa, Ukrajine, Norveške, Lihtenštajna i Islanda.

PITANJE:

Može li se Poziv na natječaj provesti i prije nego što izađe natječaj za podnošenje prijave za IPARD? Je li pri tome bitno da cijena bude važeća u trenutku prijave na natječaj ili moramo čekati objavu natječaja pa tek onda odraditi Poziv na prikupljanje ponuda (obrazac I-OOP-7) prema ponuditeljima?

ODGOVOR:

Poziv na podnošenje ponuda se može provesti i prije nego što Agencija za plaćanja objavi natječaja za prikupljanje prijave za IPARD, ali korisnik mora voditi računa da prikupljene ponude budu važeće na dan podnošenja prijave.

PITANJE:

A) U slučaju da podnositelj ponude traži ponude za opće troškove poput usluge izrade idejnog i glavnog projekta ili usluge izrade investicijske studije, treba li tražiti od dobavljača također svojevrsnu **Izjavu o podrijetlu usluge** ili se isto može iščitati iz izvoda sa sudskog registra.

B) U slučaju da je potrebna Izjava o podrijetlu usluga za opće troškove, može li poduzeće samo izraditi obrazac i dostaviti ga dobavljačima ili postoji neki standardni obrazac na kojem se Izjava ispunjava, odnosno ured ili agencija gdje projektant traži da mu se izda izjava o podrijetlu.

ODGOVOR:

A) Za opće troškove je potrebno dostaviti Izjavu o porijeklu u kojoj je navedeno da je porijeklo usluge RH te ista treba biti potpisana i ovjerena od ponuđača usluge. Izjave o porijeklu nisu povezane s Izvodom iz sudskog registra, već se isti koristi za provjeru vlasničke povezanosti između podnositelja prijave i ponuđača usluge i/ili 3 ponuđača usluga, ukoliko se radi o iznosu većem od 10.000 eura.

B) Ne postoji standardizirani obrazac, već je dovoljna samo Izjava o porijeklu u obliku jedne rečenice iz koje je vidljiva zemlja porijekla i poveznica na ponudu na koju se odnosi, potpisana i ovjerena od ponuđača usluge.

PITANJE:

Lokacija za koju bi se prijavilo ulaganje je u **vlasništvu** dvije pravne osobe u jednakom omjeru (**50%-50%**). Postoji li mogućnost prijave u ovakvoj situaciji?

ODGOVOR:

Ako je nekretnina u vlasništvu dva vlasnika, a samo jedan vlasnik se prijavljuje kao IPARD korisnik, suvlasnici bi trebali urediti svoj odnos sukladno člancima 36-65. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (NN 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 114/01, 7 9/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09) odnosno, drugi suvlasnik nekretnine bi morao dati suglasnost za poduzimanje izvanrednih poslova, poslova koji premašuju okvir redovitog upravljanja, sukladno čl. 41. istog Zakona.

PITANJE:

Na koji način se provodi nadzor nad IPARD projektom?

ODGOVOR:

Nadzor nad projektom odnosno kontrola na terenu provodi se najmanje tri puta za svako ulaganje: prije ugovaranja, prije plaćanja i ex post tj. tijekom petogodišnjeg razdoblja nakon izvršenog konačnog plaćanja. Osim tih redovitih kontrola, kontrole na terenu mogu se obavljati i u bilo kojem trenutku za vrijeme trajanja investicije.

PITANJE:

Da li je moguće podnijeti **jednu prijavu** na natječaj za dva različita sektora unutar iste mjere?

ODGOVOR:

Nije moguće u jednoj prijavi prijaviti ulaganje u dva različita sektora unutar iste mjere. Da bi prijava bila prihvatljiva, podnositelj ne smije imati nedovršenih ulaganja unutar IPARD programa, prethodno ulaganje mora biti završeno, odnosno potpora mora biti isplaćena.

PITANJE:

Tko može biti **opunomoćenik podnositelja prijave** za IPARD ?

ODGOVOR:

Opunomoćenik podnositelja prijave za dodjelu IPARD sredstava može biti bilo koja osoba koju podnositelj opunomoći.

Ukoliko je imenovao svog opunomoćenika, podnositelj je obvezan u prijavi dostaviti punomoć ovjerenu od strane javnog bilježnika, ne stariju od 30 dana na dan podnošenja prijave.

PITANJE:

Da li je moguće poslati i nepotpunu prijavu na IPARD natječaj?

ODGOVOR:

Ako nemate sve dokumente na raspolaganju, moguće je poslati i nepotpunu prijavu, s time da naglašavamo da prijava obavezno mora sadržavati **prijavni obrazac i poslovni plan**. Za nepotpune prijave Agencija za plaćanja će izdati Zahtjev za dopunu kojim će od podnositelja tražiti dostavljanje dokumentacije koja nedostaje.

PITANJE:

Da li su bilo kojom mjerom programa IPARD obuhvaćeni proizvodnja **meda i pčelinjih proizvoda**?

ODGOVOR:

Proizvodnja meda i pčelinjih proizvoda nije obuhvaćena unutar mjera IPARD programa.

PITANJE:

Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo se bavi uzgojem maslina i proizvodnjom ekstra djevičanskog maslinovog ulja. Planirana je **izgradnja i opremanje objekta za preradu maslina u maslinovo ulje**. Da li je takva vrsta ulaganja dozvoljena unutar IPARD programa?

ODGOVOR:

Ulaganja u izgradnju/opremanje objekata za proizvodnju maslinovog ulja nisu prihvatljiva ni u jednoj mjeri IPARD programa.

PITANJE:

Može li se ulagati u sektoru voća i povrća u plastenik za proizvodnju presadnica?

ODGOVOR:

Ulaganje je dozvoljeno isključivo u zaštićene prostore namijenjene proizvodnji voća i povrća.

PITANJE:

Potencijalni prijavitelj na natječaj za IPARD, u sektor voća i povrća u **mjeri 101**, trenutno posjeduje plastenik veličine 7.000 m². Da li se taj investitor može javiti na natječaj za izgradnju staklenika veličine 10.000 m² jer u Pravilniku stoji: „korisnik mora imati veličinu staklenika/plastenika od minimalno 500 m² do maksimalno 10.000 m² na kraju ulaganja“.

ODGOVOR:

Ulaganje je prihvatljivo ukoliko podnositelj na kraju ulaganja ima veličinu staklenika/plastenika od minimalno 500 m² do maksimalno 10.000 m², što znači da se zbrajaju površine postojećih staklenika/plastenika sa površinom planiranog staklenika/plastenika. U navednom slučaju podnositelj bi se mogao prijaviti za ulaganje u staklenike/plastenike maksimalne površine 3.000 m².

PITANJE:

Imam pitanje vezano za **mjeru 101** (sektor voća i povrća) tj. obnovu ili restrukturiranje postojećih vinskih nasada.

Naime, **djelomično smo započeli s radovima**, tj. izvršili smo krčenje terena i duboko oranje. Da li će nastavak radova (što uključuje gnojidbu, mjere popravka tla, frezanje, sadnju nasada, ograđivanje) biti prihvatljivo ulaganje?

ODGOVOR:

Ovakva vrsta ulaganja nije prihvatljiva budući da ste već počeli sa restrukturiranjem tj. obavili ste krčenje postojećeg vinograda, te na taj način onemogućili kontroli na terenu da utvrdi koji nasad restrukturirate tj. sada kontrola na terenu ne može utvrditi da je na postojećoj lokaciji postojao vinograd.

PITANJE:

Zanima me da li su unutar **mjere 101** IPARD programa (sektor peradarstva) dozvoljena ulaganja u objekte za uzgoj purana?

ODGOVOR:

Sukladno članku 10. Pravilnika o provedbi Mjere 101 i Mjere 103 unutar IPARD programa (**NN 10/11, 116/11**), dozvoljena su ulaganja u tov pilića i uzgoj nesilica teških linija. Dakle, ulaganja u objekte za uzgoj purana nisu prihvatljiva.

PITANJE:

Izrađuje li se projektna dokumentacija za **mjeru 301** (investicijska studija i natječajna dokumentacija/Tender dossier) na hrvatskom ili na engleskom jeziku?

ODGOVOR:

Investicijska studija može biti izrađena na hrvatskom jeziku, a svi dokumenti koji se odnose na proces javne nabave na engleskom.

PITANJE:

Budući da smo kanalizaciju (**mjera 301**) radili po fazama (građevina 6., 7., 8.) pa imamo za svaku fazu građevinsku i projekt, da li kod javljanja na natječaj dostavljamo svu dokumentaciju u jednoj prijavi ili je potrebno više prijava ispuniti za svaku fazu posebno?

ODGOVOR:

Ukoliko svaka od faza predstavlja zasebnu funkcionalnu cjelinu, tada se za svaku fazu podnosi zasebna prijava, no ako se pojedine faze ne mogu razdvojiti kao potpuno funkcionalne cjeline, tada bi se to trebalo prijaviti kao jedna cjelina odnosno jedna prijava.

PITANJE:

Molimo Vas za pojašnjenje termina poljoprivredne zone. Da li se Pravilnikom o provedbi **mjere 301** takva zona definira isključivo kao poljoprivredno zemljište (P1, P2 i P3) ili je to cjelokupno područje izvan građevinskog područja?

ODGOVOR:

Sukladno Pravilniku o provedbi mjere 301 „Poboljšanje i razvoj ruralne infrastrukture“ unutar IPARD programa (**NN 61/10, 127/10, 54/11 i 55/11**), naveden je specifični kriterij prihvatljivosti za **sektor lokalnih nerazvrstanih cesta** koji kaže da JLS u svojim prostornim planovima mora imati naznačene javne nerazvrstane ceste u poljoprivrednim zonama, te imati donesen opći akt (Odluku o nerazvrstanim cestama). Navedenim Pravilnikom definirana je poljoprivredna zona kao područje izvan građevinskog područja u ruralnim sredinama u kojima je planirana poljoprivredna ili stočarska proizvodnja.

Dakle, u važećem prostornom planu trebaju biti označene namjene površina npr. P1 (osobito vrijedno obradivo tlo), P2 (vrijedno obradivo tlo), P3 (ostala obradiva tla) i PŠ (ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište) i sl. kao dokaz da je u poljoprivrednoj zoni planirana poljoprivredna ili stočarska proizvodnja.

Spomenute ceste moraju biti ucrtane u karte prostornog plana (grafički dio) i opisane u tekstualnom dijelu, a sve u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju i gradnji (76/07, 38/09, 55/11) i ostalim relevantnim propisima koji iz njega proizlaze, a koji zapravo propisuju sadržaj, mjerila kartografskih prikaza, obvezne prostorne pokazatelje i sl.

PITANJE:

Zanima me dodjela bespovratnih potpora iz **Mjere 302** IPARD-a za **razvoj seoskog turizma**. Nisam nikada dobio niti tražio nikakve poticaje, a sada kako je moj projekt Eko i Etno turizma na pragu ostvarenja i stvaranja uvjeta za bavljenje turističkom djelatnošću htio bih se uključiti jer mislim da ispunjavam uvjete. Zanima me: Gdje nabaviti zahtjev? Kako ga ispuniti i koga pri tome tražiti za pomoć? Koja je potrebna dokumentacija i rok predaje?

ODGOVOR:

Ulaganja koja se odnose na ruralni turizam moguće je sufinancirati u sklopu mjere 302 „Diversifikacija i razvoj ruralnih gospodarskih aktivnosti“. Dozvoljena su sljedeća ulaganja:

izgradnja i/ili rekonstrukcija i/ili opremanje objekata za pružanje turističkih i/ili ugostiteljskih usluga, poput smještajnih objekata (npr. apartmana, soba), objekata za pripremu i usluživanje hrane i pića, sanitarnih čvorova i drugih prostorija, uključujući objekte za držanje životinja u turističke svrhe, rekreaciju, turističke kampove, uređenje vanjskih površina (za jahanje, sportski ribolov na kopnenim vodama, brdski biciklizam, tematske staze, jahačke staze), ulaganje u rekonstrukciju i/ili opremanje objekata tradicijske arhitekture (tradicijske stambene i gospodarske objekte) i ostala ulaganja kako je navedeno u Prilogu VIII Pravilnika o provedbi mjere 302 „Diversifikacija i razvoj ruralnih gospodarskih aktivnosti“ unutar IPARD programa (**NN 72/12 i 93/12**).

Kako biste bili prihvatljivi za ulaganje morate zadovoljiti sljedeće kriterije:

Korisnik mora biti registriran u skladu s propisima koji uređuju područja ugostiteljstva i/ili pružanja usluga u turizmu za djelatnost koju obavlja (Zakon o pružanju usluga u turizmu NN broj 68/07, 88/10, Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti NN broj 138/06, 152/08, 43/09 i 88/10). Ulaganja su prihvatljiva samo u područjima gdje su prihvaćeni Projekti ukupnog razvoja (PUR) i/ili Regionalni operativni program (ROP) i/ili Županijske razvojne strategije (ŽRS) koji navode ruralni turizam kao razvojni sektor, a sama ulaganja moraju biti u skladu s odredbama navedenih dokumenata.

Ulaganja su prihvatljiva samo u naseljima razvrstanim u razrede »C« i »D« i ostalim nerazvrstanim naseljima koja nisu dio općine ili grada razvrstanog u razred »A« ili »B« u skladu s Pravilnikom o proglašavanju turističkih općina i gradova i o razvrstavanju naselja u turističke razrede (NN broj 122/09, 9/10, 61/10, 82/10, 36/11, 89/11 i 146/11).

Prihvatljivo je ulaganje u objekte kapaciteta s najviše 40 spavaćih mjesta.

PITANJE:

Zanima me da li je za projekt izgradnje ruralne kuće za odmor (**Mjera 302**) potrebno ishoditi a) Potvrdu o ispunjavanju uvjeta iz područja biljnog zdravstva utvrđenih nacionalnim propisima i b) Potvrdu o ispunjavanju uvjeta iz područja biljnog zdravstva utvrđenih nacionalnim propisima koji su usklađeni sa EU propisima.

ODGOVOR:

Za izgradnju ruralne kuće nije potrebno ishoditi Potvrdu o ispunjavanju uvjeta iz područja biljnog zdravstva.